

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto - \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal Holidays.
75,000 Readers.

List slovenskih delavcev v Ameriki.

TELEFON: CHelsea 3-3878

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879

TELEFON: CHelsea 3-3878

NO. 44. — STEV. 44.

NEW YORK, SATURDAY, FEBRUARY 23, 1935. — SOBOTA, 23. FEBRUARJA 1935

VOLUME XLIII. — LETNIK XLIII

SENAT ODOBRILO PREDLOGO GLEDE KRAJEVNIH MEZD

ČE BO SPREJETA WAGNERJEVA PREDLOGA, BO KOMPANIJSKIM UNIJAM ZAVEDNO ODKLENKALO

Z odobrenjem McCarranovega amandmanta je bil zadan predsednikovi politiki zelo hud udarec. — Štiri tisoč milijonov ne bo zadostovalo. — Sprejem Wagnerjeve predloge bi zrevolucioniral razmere v industriji. — NRA naj preišče nepristranski odbor.

WASHINGTON, D. C., 22. februarja. — Po dva dni trajajoči debati je včeraj senat s 44 proti 43 glasovom odobril McCarranov amandment k vladni predlogi.

Amandment določa, naj dobivajo delavci, zaposleni pri javnih gradnjah, krajevne plače. To se pravi, naj bodo tako plačani kot so plačani delavci pri privatnih podjetjih v dotičnem kraju.

Predsednik Roosevelt, ki je zastavljal ves svoj vpliv, da bi preprečil sprejem McCarranovega amandmanta, je doživel s tem občuten poraz. Predsednik je namreč določil, naj znaša plača delavca, zaposlenega pri javni gradnji, le petdeset dolarjev na mesec.

Pred glasovanjem je senator Glass zapretil, da bo predsednika za slučaj sprejema McCarranovega amandmanta vso predlogo vetiral, kakor se je izkazalo, pa ta pretnja ni nič zalegla.

Soglasno z vladno predlogo, bi bilo namenjenih štiri tisoč milijonov dolarjev za nabavo dela nezaposlenim, 880 milijonov bi bilo pa uporabljenih za direktno podporo onim nezaposlenim, ki iz tega ali onega vzroka ne morejo dobiti oziroma vršiti dela pri javnih gradnjah.

Štirinatisoč milijonov bi zadostovalo, ako bi dobivali delavci po petdeset dolarjev mesečno. Če bo pa McCarranov amandment obveljal, soglasno s katerim naj dobivajo delavci krajevne mezde, bi pa niti dvajset tisoč milijonov dolarjev ne zadostovalo.

Po prvotnih vladnih načrtih bi dobilo pri javnih gradnjah delo tri in pol milijona nezaposlenih.

WASHINGTON, D. C., 22. februarja. — Danes je bila izročena kongresu predloga senatorja Wagnerja, tikajoča se uravnave nesoglasij med delavci in delodajalci.

Sprejem predloge je baš v sedanjem času umesten, ker so se začele pojavljati zmede in nesoglasja, kako naj bo NRA vbodoče upravljena.

Ako bo Wagnerjeva predloga sprejeta, bo enkrat za vselej odklenkalo takoimenovanim kompanijskim unijam, kajti proglašene bodo za protipostavne. Nadalje določa, da sme večina delavcev v katerikoli industriji izvoliti skupino zastopnikov, ki zastopajo vse delavce dotične industrije kot celoto.

Zastopnik Narodne zveze tvorničarjev je takoj izjavil, da se bo njegova zveza odločno protivila sprejemu Wagnerjeve predloge.

Senatni finančni odsek je imenoval poseben odbor, ki naj preišče poslovanje NRA.

Republikanski senator Nye in demokrat McCarran pa zahtevata v to svrhu poseben odbor, češ, da bi možje, ki bi jih postavila vlada, ne presojali nepristransko.

Pred zborničnim odsekom za delavske zadeve je včeraj izjavil Wm. Green, predsednik Ameriške Delavske Federacije, da se strinja s predlogo, ki določa, naj bodo pri upravljanju pravilnikov zastopani delavci v istem številu kot delodajalci. Če bi se to že prej zgodilo, bi imela NRA dosti več uspeha, ker bi bile posebno določbe glede plač in delovnih ur boljše izvedene.

Vseh pravilnikov je 549; delavci so bili pa zastopani samo pri 52 in so imeli le pri 22 pravico glasovanja.

Svobodne volitve v Jugoslaviji

NADZORSTVO NAD OROŽJEM

Amerika zahteva nadzorstvo vsakega topa "od rojstva". — Francija hoče podati vsa pojasnila o municijskih naročilih.

Ženeva, Švica, 22. februarja. — Ameriški poslanik v Švici H. Wilson je na razorožitveni konferenci stavil zahtevo Zdr. držav, da se izda za vsaki top na svetu "krstni list" ter da se zasleduje njegovo "življenje" do konca.

Rekel je, da je izdelovanje orožja postalo moralno vprašanje, na katero javno mnenje zahteva odgovor. Poslanik H. Wilson je rekel, da mora biti po načrtu njegove vlade za vsako orožje izdan "krstni list".

Čehoslovaški in poljski delegat sta podpirala predlog Anglije, da se postavijo trgovski aeroplani pod isto strogo nadzorstvo kot vojaški aeroplani. Temu predlogu pa nasprotujejo Združene države.

Francoska delegacija je pa predlagala, da se ameriški predlog premeni toliko, da se nadzorstvo še poostri in da mora vsaka država takoj objaviti vsako naročilo orožja in municije.

"Združene države zahtevajo objavo rojstva vsakega topa", je rekel glavni angleški Lord Stanhope. "Francija hoče iti še dalje in hoče objaviti informacijo, predno je bil top rojen".

ADMIRAL BYRD SE VRAČA

Dunedin, Nova Zelandija, 20. februarja. — Admiral Richard E. Byrd, ki se vrača v Ameriko s svoje ekspedicije na južni tečaj, je rekel, da je zato ostal več mesecev sam v oddaljeni postojanki za opazovanje meteoroloških pojavov, ker bi prišlo do kakih prepričanj, ako bi imel še koga pri sebi.

Byrd pravi, da sta se mu ponudila kapitan Alan Innes-Taylor in še nek njegov tovariš, da ostaneta z Byrdom v samotni koči, toda ni bilo mogoče prepeljati več živeža kot samo za dva. Byrd je slednjic odločil, da je psihološko nemogoče, da bi samo dva mogla živeti skozi dolgo dobo neprestane noči in se je odločil, da bo šel sam.

"Da pa odkrito povem", je rekel Byrd, "nisem mislil, da se bom še živ vrnil. Prva 2 meseca sem bil pri dobrem telesnem zdravju, toda sčasoma me je dim peči oslabil. Z največjim naporom sem mogel voditi zapisnik.

Na vprašanje, zakaj svojih tovarišev ni poklical na pomoč, je Byrd odgovoril:

"Bilo je sredi antarktične noči in jih nisem hotel izpostavljati nevarnosti. V teh okoliščinah bi tudi vsakdo drug storil isto".

SESTRI STA SKOČILA IZ AEROPLANA

Hčeri ameriškega konzula sta izvršili samomor. — Bili ste na potu iz Londona v Pariz.

London, Anglija, 22. feb. — Dve Amerikanki, 20 let stara Jane du Bois in 23 let stara Elizabeth du Bois, edini hčeri ameriškega generalnega konzula v Napolju Coert du Bois, sta skočili v smrt iz aeroplana, katerega sta najeli iz Londona v Pariz.

Njuni trupli so našli delavci, ki so v bližini gradili neko hišo. Sestri sta se držali z rokami, kot v zadnjem objemu, ko sta ležali na polju blizu Uppinstra.

Splošno prevladuje mnenje, da sta šli sestri prostovoljno v smrt, ker sta se dva angleška letalca, s katerima sta imeli ljubezensko razmerje, v petek prejšnjega tedna ubila blizu Messine na Siciliji. Jane du Bois je bila zaročena s poročnikom Johnom A. C. Forbes, Elizabeth pa s poročnikom H. H. Beattyjem.

Pilot aeroplana J. Kirton ni opazil, da sta sestri skočili iz aeroplana ter jih je pogrešil, ko se je že nad Angleškim kanalom ozrl nazaj in jih ni več bilo. Takoj je obrnil aeroplan ter po radio sporočil na Croydon letališče pri Londonu. Kirton je tudi rekel, da sta bili zelo nervozni, ko sta najeli aeroplan. Ko sta skočili, se je nahajal aeroplan v višini kakih 3000 čevljev.

Jane in Elizabeth du Bois sta bili rojeni v Sausalito, Cal., kjer je bil njun oče Coert du Bois v gozdarski službi. Coert du Bois pa je bil rojen v Hudson, N. Y.

PARAGVAJCI PRODIRAJO

Buenos Aires, Argentina, 20. februarja. — V štiridnevni krvavi boji za Villa Montes so Paragvajci zavzeli nekaj važnih postojank, toda so imeli težke izgube.

Paragvajci so takoj pričeli utrjevati svoje pridobljene postojanke, da se zavarujejo proti bolivijskemu napadu od strani.

Bolivijsko poročilo priznava, da so Bolivijski prepustili Paragvajcem nekaj utrjenih krajev, da pa so Paragvajci imeli 2000 mrtvih in 3000 ranjenih.

Paragvajci še niso pričeli s splošnim napadom na Villa Montes, temveč hočejo prej zasedati važne postojanke, predno se prične glavna ofenziva.

Paragvajski artilerija je pričela obstreljevati notranje utrdbe Villa Montes.

Advertise in
"Glas Naroda"

SCHUSCHNIGG V FRANCIJI

Avstr. kancler je skrivaj prišel v Pariz. — Na postaji je bilo aretiranih 900 oseb.

Pariz, Francija, 22. febr. — Policija je izdala stroge varnostne odredbe, ko sta prišla v Pariz avstriski kancler dr. Kurt Schuschnigg in zunanji minister Egon Berger-Waldenber. Socijalisti in komunisti so nameravali proti njima prirediti velike demonstracije, toda v Pariz sta se pripeljala po skrivni poti.

Da se izogneta vsem neprivlačnostem, sta izven Pariza izstopila iz svojega posebnega železniškega voza in sta se pripeljala z drugim vlakom na postajo Reuilly, mesto na postaji Gare de l'Est. Na postaji je bilo samo nekaj francoskih uradnikov in peščica časnikaških poročevalcev.

Okoli mirne postaje je bilo mnogo policistov, toda ni prišlo do nikakih demonstracij. Pred hotelom Crillon, kamor sta se odpeljala kancler in zunanji minister, pa ju je pozdravila velika množica.

Med množico pri postaji Gare de l'Est pa je policija aretirala 900 oseb.

Kancler Schuschnigg bo z ministr. predsednikom Flandinom v prvi vrsti razpravljal o francosko-italijanskem sporazumu, ki je bil sklenjen v Rimu. Do sedaj ni bilo še ničesar storjenega, kar določa ta sporazum in avstrijski položaj je še v istem kritičnem stanju kot prej.

Schuschnigg bo od Anglije in Francije zahteval dovoljenje za oborožitev Avstrije, ako bo Nemčiji priznana enakost v orožju. Poleg tega pa bo skušal z Anglijo in Francijo urediti vprašanje glede Habsburžanov.

Iz Pariza bosta Schuschnigg in Berger-Waldenegg odpotovala v London.

ZELEN BIK ZA AMERIKO

Washington, D. C., 22. febr. — Abesinski cesar Haile Selassie je kot božično darilo Združenim državam podaril ameriškiemu poslaniku W. Perry George živega zelenega bika. Po stari navadi na abesinskem dvoru so poslaniki raznih držav ob priliki abesinskega Novembra leta 18. januarja izmenjali darove. Cesar Haile Selassie pa, ki ima posebno veliko spoštovanje do Amerike, je hotel Združenim državam dati posebno veliko darilo — zelenega bika.

Ker pa, kolikor je znano, na svetu ni zelenih bikov, je naročil svojemu dvornemu slikarju, da bika primerno okraši. Pa kakor je že bilo, poslanik George je bil pred poslaništvom v Addis Ababa fotografiran z bikom, katerega pa je dal zaklati in je meso razdelil med svoje uradnike.

PRINC PAVEL JE OBLJUBIL ENAKO VOLIVNO PRAVICO

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. februarja. — Regent princ Pavel je javno obsodil krvave izgrede, ki so v dveh dneh zahtevali 16 človeških žrtev. Več let princ Pavel ni maral časnikiškim poročevalcem dajati javnih izjav, sedaj pa je sprejel poročevalce ter jim pojasnil svoje politično naziranje, zlasti glede krvavih spopadov na Brodu ob Savi.

Do spopadov med kmeti in orožniki je prišlo vsled vroče volilne kampanje, v kateri hoče vladna opozicija za Hrvate in Slovence dobiti večjo veljavo v narodnih zadevah.

"Ako bi hotel narod imeti le malo potrpljenja, in bi počakal do 1. maja", je rekel princ Pavel, "prepričan sem, da bodo vsi imeli enako priložnost, da se udeležijo bližajočih se volitev.

"Vlada v tej deželi ni več odvisna od volje ali kapric enega ali dveh mož. V deželi, ki je sestavljena iz tolikih različnih elementov, moramo imeti v vladi enak glas, ako hočemo, da ostane narod močan in edin. Zaradi tega je regentstvo razpisalo volitve 1. maja.

"Prepričan sem, da bodo Hrvatje in Slovenci izprevideli, da je najpametnejše, da ostanejo združeni s Srbi in da se ne bodo odtrgali in si izbrali tujo vladno".

Princ Pavel, ki je bil oblečen v generalno uniformo, se je zahvalil za ameriško naklonjenost do njega in do Jugoslavije. Izrazil je željo, da bi mu bilo mogoče obiskati Združene države in se osebno zahvaliti za naklonjenost ameriškega naroda.

Dalje je rekel princ Pavel, da zaradi določb v ustavi kralj Peter II. ne bo mogel nadaljevati svojih študij v Angliji.

"Bojim se, da se je sedaj popolnoma odpovedal Angliji in igračam. Sedaj se popolnoma zaveda, da se mu je treba resno pripravljati, da bo enkrat dober kralj, tako da bo posnemal očeta, ki je dal svoje življenje za pomirjenje in edinstvo dežele".

Največ žrtev je padlo na Brodu ob Savi, ko so kmetje pod vodstvom župnika navalili na orožniško postajo v namenu, da rešijo svoje zaprte tovariše. Pri tem spopadu je bilo ubitih sedem kmetov. Župnik je nato ponoči pobegnil v Zagreb, kjer pa je bil aretiran.

Tudi po drugih krajih je bilo več izgrediv, zlasti, kjer so agitatorji nabirali imena za proročno za kandidate protivladnih strank.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. februarja. — Spopadi med kmeti in orožniki v okolici Broda se nadaljujejo. Brod je obkoljen s kordonom orožnikov in vojakov, da zabranijo prihod kmetov v mesto.

Navzlic temu pa so kmetje v več skupinah skušali priti v mesto. Neka taka skupina je bila ustanovljena pri vasi Vrbas. Orožniki so streljali in u-

bili sedem kmetov, štirje pa so bili ranjeni.

BEOGRAD, Jugoslavija, 22. februarja. — Notranji minister Veba Popović je časnikaškim poročevalcem rekel, da je nemire v okolici Broda povzročila propaganda zagriženih političnih strank. Rekel je, da so se orožniki poslužili orožja samo, kadar so bili prepričani, da ni bilo drugega sredstva za obvladanje položaja, zatržil pa je, da je zopet mir.

Voditelj hrvatske ljudske stranke dr. Vladko Maček pa navzlic tem krvavim dogodkom vztraja pri svoji zahtevi, da so hrvatski nacionalisti udeleženi pri prihodnjih volitvah skupno z drugimi opozicijskimi strankami.

ZBLIŽEVANJE MED KITAJSKO IN JAPONSKO

Kitajski sodnik ima konferenca z vodilnimi Japonci. — Pričakujejo boljše odnose med obema deželama.

Tokio, Japonska, 22. febr. — Odnosaji med Japonsko in Kitajsko zelo zanimajo politike in časnikaše.

Medtem ko uradni krogi ne pripisujejo velike važnosti obiska Wangf Čung-huja, kitajskega člana mednarodnega razsodišča v Haagu, občuje Wang z japonskimi najvišjimi uradniki na način, ki kaže veliko izpremembo v kitajskem obnašanju zadnjih treh let.

Ko je pred kratkim bivši kitajski finančni minister T. V. Soong potoval po Japonskem, ni hotel zapustiti svoje ladje, sodnik Wang pa obišče vsako važno vladno osebo. Zglasil se je pri ministrskem predsedniku Keisuke Okada, bil je eno uri pri vojnem ministru generalu Senjuro Hajašijem, naposled se je sestal z generalom Arakijem in generalom Masakijem, ki sta glavna japonska vojaška voditelja in pozneje še z mnogimi drugimi voditelji.

Ti sestanki, ki kažejo veliko prisrčnost, so ali velikanška hinavščina, ali pa kažejo, da se hočeta obe deželi sprijazniti.

Naročite se na GLAS NARODA, največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

"Glas Naroda"

Owned and Published by SLOVENIC PUBLISHING COMPANY (A Corporation)

Frank Sakser, President L. Benedik, Treas. Place of business of the corporation and addresses of above officers: 216 W. 18th Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

Table with subscription rates: Za celo leto velja na Ameriko in ... \$7.00, Za pol leta ... \$3.50, Za inosestrvo pa celo leto ... \$7.00, Za štiri leta ... \$13.00

Advertisement on Agreement "Glas Naroda" ishaia vsaki dan izvsemih nedelj in praznikov. Dogaj brez podpisu in osebnosti se ne priločujejo. Denar naj se blagovoli pošilja po Money Order. Pri spremembi kraja naročnikov, prosimo, da se nam tudi prejšnje bivališče naznani, da hitreje najdemo naslovnika.

NEODVISNOST AVSTRIJE

V času, ko je problem neodvisnosti Avstrije posebno v ospredju, je zbudilo veliko pozornost poročilo, ki ga je objavila v "Daily Mailu" soproga angleškega finančnega ministra gospa Snowden, ki je nedavno prepotovala vso Avstrijo, da se ponči o prilikah v Avstriji.

Vtisi, ki jih je dobila, se dokaj razlikujejo od onega položaja, ki ga prikazujejo avstrijska poročila o inozemskem tisku. Gospa Snowden pravi med drugim:

Ko sem se leta 1919. mudila v Avstriji, je kazala ta dežela sliko lakote in obupa, sliko siromaštva in politične razcepljenosti. Takrat je bila pretežna večina avstrijskega prebivalstva za priključitev Avstrije k Nemčiji, pa tudi poborniki ustanovitve posebne katoliške države ob Dunavu, ki bi ji pripadla tudi Bavarska, so imeli precej pristašev.

Bili pa so tudi taki, ki so hoteli ohraniti samostojnost Avstrije že iz starega nasprotstva do Prusije.

Kakšen pa je položaj danes, kakšno je danes razpoloženje avstrijskega prebivalstva, kakšno je zlasti mnenje širokih slojev glede toliko poudarjene "samostojnosti" Avstrije?

Da bi spoznala vse to na licu mesta, brez uradnega olupševanja in brez enostranskega popisovanja, sem prepotovala vso deželo, da se sama poučim. Vtisi, ki sem ga dobila, je na kratko tale:

Take neodvisnosti, kakor je bila zamisljena v pogajanjih in sporazumih med Parizom in Rimom, sedanja Avstrija noče.

Ali koncem koncev ni merodajnejša želja prebivalstva samega? Ali ni bila "samodoločba narodov" izmed glavnih ciljev, za katere se je borila Anglija na strani zaveznikov v svetovni vojni?

Neodvisnost, ki bi se zajamčila proti želji in volji večine avstrijskega prebivalstva, bi bila pač baš nasprotno od prave in resnične neodvisnosti. Predstavljal bi pomirjenje, nego stalno vznemirjenje dežele.

Gospodarsko Avstrija sploh ne more biti neodvisna; za to govori že politika miloščin, ki jih je Avstrija nprestano dobivala od onih, ki naj sedaj zajamejo njeno neodvisnost.

Pravilno bi bilo postavljeno samo vprašanje: Ali si bo mogla Avstrija očuvati svojo neodvisnost od Nemčije, ne da bi s tem prišla doela pod vpliv in kontrolo Italije?

Kogarkoli vprašate danes v Avstriji, vam bo, če ni baš najvišji uradnik ali policaj v bližini, odgovoril vedno in povsod: Odkar je na krmilu sedanjji režim, se ni prav nič izboljšalo.

Edini mož, ki sem ga srečala v vsej Avstriji, ki si je zadovoljno mel roke in izjavil, da gre polagoma na bolje, je bil — direktor neke tvornice orožja in municije.

Iz Jugoslavije.

Brata je ubil. Te dni je v Drežnici pri Ogulinu Ignac Bosnić ubil svojega brata Mitro. Brata sta se že dolgo prepirala zaradi vodnjaka. Pred kratkim sta se vnovič začela prepirati. Iz prepira se je razvil pretop, med katerim je Iganc z nožem zabodel Mitro, ki je kmalu nato izdihnil. Ignaca so orožniki zaprli.

Zastopnike angleškega gospodarskega podjetja je ta uspeh iznenadil, vendar so pa zaradi gotovosti poslali rudo v London, da jo tudi tam analizirajo. Če se bo tudi pri drugi analizi ugotovil tolik odstotek zlata, bo angleško podjetje, kakor se trdi, že na spomlad začelo z eksploatacijo rudnikov.

Razpuščena kolonija ruskih beguncev. V Dubrovnik je prispel bivši rusko-carski poslanik v Beogradu Strandmann, ki je sporočil tam bivajočim ruskim beguncem, da je njihova kolonija razpuščena zaradi raznih incidentov, ki so se v njej pripetili v zadnjem času. Kakor v drugih mestih, so imeli ruski begunci v Dubrovniku svojo kolonijo, ki je poslovala kot vsa druga društva. V zadnjem času se niso samo na vso moč kregali odborniki tega društva, marveč je prišlo med njimi tudi do dejanskih obračunavanja. Tako je nedavno neki odbornik napadel predsednika ruske kolonije, nekdanjega polkovnika Vladimira Štreka, ter ga občutno poškodoval. Ko je sedaj bivši konzul Strandmann razpustil dubrovniško rusko kolonijo, bo njegov ukrep povod novih hudih nesoglasij med ruskimi begunci. Imenoval je namreč bivšega polkovnika Štreka za komisarja razpuščene organizacije.

Smrtna obsodba matere, morilke sina. 4. februarja je zagrebško okrožno sodišče izreklo sodbo v znanem procesu proti morilkama Ani in Adeli Trulovi, ki sta v Karlovcu umorili sina odnosno brata Viljema. Za proces je vladalo v Zagrebu izredno veliko zanimanje. Popoldne se je zbrala pred okrožnim sodiščem velika množica ljudi, tako da je morala policija vzdrževati red.

Ana Trulova je bila obsodena na smrt na vesalih, njena hči Adela na 15 let ječe. V utemeljitvi je sodišče ugotovilo, da je Ana Trulova izvršila zločin po zrelem premisleku, Adela pa je intelektualno sodelovala in pristala na zločin, da si bi ga lahko preprečila. Ko je predsednik kazenskega senata razglasil sodbo, se je Adela Trulova onemogla zrušila na tla. Njena mati si je v obupu vsa lica razpraskala. Branitelj dr. Šafar in dr. Štädler sta prijavila priziv, zastopnik obtožnice dr. Ružič pa se je s sodbo zadovoljil.

Zlato v bosanskih rudnikih. Neko angleško gospodarsko podjetje iz Londona je že lani poslalo svoje strokovnjake, da preiščejo opuščene rudnike v Bakovičih in Kozogredu pri Poči. Ti rudniki leže v ozemlju, kjer je mnogo pirata, limonita in antimonita. Rudniki so last Zgornjeogrške rudarske družbe v Budimpešti, ki jih je eksploatirala do leta 1919, ko jih je jug. država sekvestirala. Angleži so sklenili, da najprej preiščejo rudnike in sestavine rude, šele nato bi se odločilo, če jih prevzamejo. Doslej so v rudnikih očističili rovi in so delavci že prišli do glavnih žil rude. Rudo so poslali v Zagreb, da jo tam analizirajo. Analiza je ugotovila, da ta ruda vsebuje več zlata kakor ruda v californijskih rudnikih.

Ko se je mož obešal... Te dni se je obesil v Banjaluki bivši občinski beležnik Bogdan Golić in sicer zato, ker ga je žena varala z ruskim emigrantom Teofylom Lebedjevim. Mož je bil zadnje čase brez službe in je živel v težkih razmerah. Žena pa si je znala kmalu pomagati, našla je ljubčka, od moža pa je zahtevala samo luksuzne stvari. Končno je postalo možu življenje neznošno in sklenil je končati si ga. Popoldne je zalotil ženo doma z ljubčkom. Odsel je v drugo sobo in napisal poslovilno pismo, potem se je pa na stranišću obesil. Ženo in njene ljubčka so aretirali.

Dr. D. S. DIBICH ZDRAVNIK

Ordinira: 10-12 op. in od 6-8 zvečer. Sob.: od 1-3 pop. od 6-8 zv. 45 E. 9th ST., NEW YORK CITY

Naši v Ameriki

ROJAKE PROSIMO, NAJ NAM NAKRATKO N A DOPISNICI SPOROČE SLOVENSKE NOVICE IZ NASELBINE.

Zdravnika dr. F. Urankar in dr. August A. Urankar sta združila svoj zobozdravniški urad v Clevelandu. Preveča sta tudi prakso in urad zobozdravnika dr. M. J. Racka, ki se je radi boleznii odpovedal uradovanju.

V Clevelandu je premiju dobro poznani rojak Fr. Terček, ki je bil doma iz vasi Hlebišče pri sv. Treh Kraljih na Notranjskem, kjer zapušča 4 sestre in dva brata. Pokojni je bil najmlajši sin Terčkove družine, v kateri se je rodilo osem sinov in pet hčera. V Ameriko je prišel pred 25 leti.

Mestna volilna komisija v Chicago, Ill. je zadnji teden zaključila, da je bila nominacijska peticija slovenskega socialističnega aldermanskega kandidata v 22. ward Antona Gardna pravilna in njegovo ime pride na glasovnico. Komisija pa ni tako postopala z vsemi socialističnimi aldermanskimi kandidati; šest jih je vrгла z glasovnice, med temi tudi Olgo Beranek v 23. wardi, češ, da niso bili vsi podpisani na peticiji pravilni. Volitve za aldermane so prihodnji tork, 25. februarja.

Frank Vihtelić v Dearborn, Michigan, je dobil poročilo, da mu je umrla na Vrhniki sestra Anči, poročena A. Potrebuješ, roj. Vihtelić.

V Milwaukee, Wis. je dne 16. februarja umrl rojak Tomaž Prelovšek, star 43 let in doma iz Senožeti na Gorenjskem. V Ameriki je živel 24 let in tu zapušča enega brata.

SLOVANSKA PREDAVANJA NA COLUMBIA UNIVERZI.

Slovansko Sokolsko Udruženje je izposlovalo, da bo priredil oddelek za slovanske jezike na Columbia univerzi več predavanj o slovanski literaturi. Predavanja se bodo vršila ob osmih zvečer v 305 Sheerhorn Hall, Columbia University.

Dne 2. aprila bo predavanje o srbski, 9. aprila o hrvatski, 16. aprila pa o slovenski književnosti.

Dne 9. maja bo velika poljska prireditve v McMillan Academy Theatre.

Vsi člani sokolskih skupin so uljudno vabljeni.

LISTNICA UREDNIŠTVA.

F. K., Fire Hill, Pa. V dotičnem oglasu je bilo rečeno, da bo sedanja uprava banke predložila sodišču v odobrenje račun za stroške, ki jih ima z likvidacijo. Kdaj bo izplačana četrta dividenda, nam ni znano. Ko bomo dobili tozadevno naznanilo, bomo objavili v listu.

A. M. M., Detroit, Mich. — Naznanilo glede prireditve društva "Triglav" smo dobili prepozno.

J. P., Hibbing, Minn. — Huey Long je senator v državi Louisiani. Z raznimi mamljivimi obljubami je pa znal pridobiti zase pretežni del prebivalstva. Njegova beseda je merodajna. Governer je slepo orodje v njegovih rokah. Državna zakonodaja je uveljavila celo vrsto postav, ki dajejo Longu oblast, ki jo ima običajno le governer. Tako je naprimer državna milica podrejena Longu, ne pa governerju. Tudi nad policijsko silo v raznih mestih ima Long vso oblast. Long je demokrat, toda ne soglaša s politiko predsednika Roosevelta.

Dopisi.

Edmon, Pa.

Priloženo dobite pet dolarjev. Težko je bilo vam čakati in težko je bilo meni spraviti skupaj denar. Zadovoljen sem pa, ker mi je mogoče plačati dolg. Glas Naroda je najboljši list, in bom naročil nanj, dokler bom živ. Vzemite za dolg \$3.30. Pošljite mi Kalendar, ostanek pa vključite za nadaljno naročnino. Pozdravi!

Joseph Bregar.

Detroit, Mich.

Dne 3. marca se vrši v Slovanskem Delavskem Domu igra "Rdeče rože". Igra je zelo zanimiva. Ker osebno poznam igralce in igralko, vem, da so vloge v najboljših rokah. Jaz se bom udeležil, magari, če prekle padajo.

Rad bi napisal kak daljši dopis, pa mi ni bilo mogoče, ker je bila moja hčerka Lilyan pred par tedni operirana na slepiču. Vsem prijateljem in prijateljicam se lepo zahvalim, ker so jo tako pogosto obiskovali v bolnišnici in pozneje tudi doma. Hvala za vse, posebno pa za cvetlice. Čela hiša je bila ko rožni vrt. Operacija je zelo dobro izpadla. Vse gre po najboljši volji. Upam, da se v kratkem oglašim z daljšim dopisom.

Torej nasvidenje, dne 3. marca v Delavskem Domu.

A. M. Meyers.

EGIPČANI IN PIGMEJCI

Odkritje britlikavih rodov v notranji Afriki spada med najbolj zanimiva znanstvena dejanja naše dobe. Sicer so že staroveški pisatelji poročali o teh prtljikavcih, a nihče jim ni hotel prav verjeti.

Sedaj so našli v nekem faraonskem grobu ob Srednjem Nilu nov dokaz, da so stari Egipčani že zelo dobro poznali pigmejce. Ta dokaz ima obliko 4000 let stare, sijajno ohranjene igračke, ki predstavljajo zelo realistično tri plesoče prtljikavce. Vse te figure spominjajo zelo izrazito na plesoče zamorec. Z vrvicami jih je bilo mogoče suraviti v ples. Ni nobenega dvoma, da so Egipčani žive modele teh figur natančno poznali. Zelo značilni je tudi izraz v obrazih teh figur, dočim imajo druge egipčanske skulpture, kakor znano, stroge obraze.

Peter Zgaga

DVE SIROTI.

Kakšna bo vajina usoda? Ali bo poplačano s srečo in zadovoljstvom vajino neizmerno trpljenje?

Na stotine in stotine pisem je dobilo uredništvo od čitatelej, ki ne morejo prehaliti zanimivega romana, ki je edinstven po svojem zasutku in razvoju ter bo imel tudi edinstven konec.

Kakor v kalejdoskoju so se razvijali pred čitateljem prizori:

Uhugi siromašni oče je hotel pustiti v temni noči na cerkvenih stopnicah neboljgno dete. Tam je pa našel še drugo tako neboljgno ter se z obema vrnil v svoje siromaštvo.

Deklici sta bili slični dvema rožnima popkoma, in ko sta dosegli petnajsto leto, je usoda prvič zamahnila s svojo neusmiljeno roko: Luiza je osepela.

Potem pa pot v Pariz, ugrabljenje, ločitve.

Nedolžna Henrika v zapor med vlačuge, slepa Luiza v krepelje stare beračice Froehardke.

Le medlo upanje ju je ščitilo pred obupom. Henriko misel na Rogerja, Luizo misel na uboega pokvečenega Petra.

Simpatična oseba zdravnik Heberta, ki je orodje dobre usode, plote niti bodočnosti mladih zaljubljenecv.

Pomilovanja vredna Marjana, ki strašno trpi za svoj pregrešek; hol nesrečne matere Diane, do skrajnosti razbičana slutnja in ljubosumnost samozavestnega policijskega načelnika; LaFayetova ekspedicija v Ameriko, in Roger kot junaški častnik v nji.

S srečanjem Rabussona in Marijane v divjem ameriškem pragozdu se je roman približal svojemu višku in bo kmalu končan.

Se štirinajst dni ali kvečjemu tri tedne, pa boste vedeli, kako se bo čudna spletkota odmotala.

Ali je zdravnik uspešno operiral Luizo?

Ali je Petru uspešno popravił nogo?

Ali je Roger vsled svojega junaštva našel milost v kraljevih očeh?

In če je Luiza sploh spregledala, ko ga je najprej opazila? Ali je nesrečna mati, objemajoči svojega otroka, sploh izvedela, da je to njen otrok?

Ali pričakuje dr. Hebert nagrado? Kakšna bo ta nagrada?

Ali je ljubezen res uspešno premagala vse ovire, ali je zlastno podlegla, ob britkosti in trpljenja prevladana?

Če bi hotel urednik točno odgovarjati na vsa ta vprašanja, bi mu deset rok in dvajset ur dela na dan ne zadostovalo.

Stvar urednika pa tudi ni, da bi izdal skrivnosti.

Roman zato objavljamo, da ga ljudje z zanimanjem čitajo in prečitajo do konca.

Nobenega zanimanja bi ne bilo več, če bi bil konec znan.

Čitatelji so dolgo čakali konca, zdaj ga bodo pa slednjič pričakali.

Kakor sem rekel, še štirinajst dni ali kvečjemu tri tedne, nakar bo njihovo potrpežljivo čitanje nagrajeno z užitkom, ki ga nihče ne sluti.

In kakšen bo prihodnji roman?

Uredništvo pravi, da bo baš tako ali pa še bolj zanimiv kot sta bili "Dve siroti".

Sleherni se lahko zanese, da bo res tako.

Za Velikonoč

DENARNE POSILJATVE

Denarna nakazila izvršujemo točno in zanesljivo po dnevnem kurzu.

Table with exchange rates: V JUGOSLAVIJO: Za \$ 2.75 Din. 100, \$ 5.35 Din. 200, \$ 7.50 Din. 300, \$ 12.— Din. 500, \$ 23.85 Din. 1000, \$ 47.50 Din. 2000. V ITALIJO: Za \$ 9.25 Lir. 100, \$ 18.25 Lir. 200, \$ 44.50 Lir. 500, \$ 88.20 Lir. 1000, \$ 176.— Lir. 2000, \$ 262.— Lir. 3000.

KER SE CENE SEDAJ HITRO MENJAJO SO NAVEDENE CENE PODVRŽENE SPREMENBI GORI ALI DOLI

Za izplačilo večjih zneskov kot zgoraj navedeno, bodite v dinarjih ali lireh dovoljume se boljše pogoje.

IZPLAČILA V AMERIŠKEM DOLARJIH

Table with payment amounts: Za izplačilo \$ 5.— morate poslati \$ 5.75, \$ 10.— " " \$ 10.25, \$ 15.— " " \$ 15.—, \$ 20.— " " \$ 21.—, \$ 30.— " " \$ 31.25, \$ 40.— " " \$ 41.50, \$ 50.— " " \$ 51.50.

Prejemnik dobi v starem kraju izplačilo v dolarjih. Najna zmanjša izvršujemo po Cable Letter za pristajalnino \$1.—

SLOVENIC PUBLISHING COMPANY "Glas Naroda" 216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.

Važno za potovanje.

Kdor je namenjen potovati v stari kraj ali dobiti koga od tam, je potrebno, da je poučen v vseh stvareh. Veleš naše dolgoletne služboje vam zmoremo dati najboljša pojasnila in tudi vse potrebne preskrbite, da je potovanje udobno in hitro. Zato se skupno obrnite na nas za vse pojase.

Mi preskrbimo vas, bodisi prainje za potovanje dovoljenja, potne liste, vize in sploh vse, kar je za potovanje potrebno v najhitrejšem času, in kar je glavno, za najmanjšo stroško.

Nedržavljanij naj ne odlašajo do sodnjega trenutka, ker predno se dobi v Washingtonu povratno dovoljenje, RE-ENTRY PERMIT, trpi najmanj en mesec.

Pišite tonaj takoj za brezplačno navodila in spoznateljno vam, da boste poceni in udobno potovali.

SLOVENIC PUBLISHING CO. TRAVEL BUREAU 216 West 18th Street New York, N. Y.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

PESNIK IN URA

Prepričan sem, da se mi uda. Da, trdno sem prepričan, da izpijem čašo ljubavne o-pojnosti do dna, da razlomin še nedotaknjeno hostjo, da bo nasičeno, kar kopri po tele-su. Gospa moja. Moje žgoče, pohotne oči vas slečejo in fa-scinirajo tako, da se vaše ala-bastrove roke same razprostro in iztegnejo proti meni. In po-tem bom to, kar ste bili do slej vi, toda usmiljen bom — da, usmiljen.

seboj. Značilno je zakasljaj in se nasmešnil. S takim sme-ljajem je v družbi kazal, da mnogo ve, da pa je preveč de-likaten.

Skrbno se je oblekel in od-šel z doma.

Bogovi so danes dobre volje, — je dejal in zaživžgal priljubljeno melodijo.

Bogovi so zelo vzvišeni, a človek je bil ustvarjen po njihovi podobi. Dobro je biti človek, — je zaključil svoja modrovanja, ko se je približal njenemu stanovanju.

Pritisnil je na gumb elek-tričnega zvonca in se obrnil samozavestno od vrat.

Ah, mojster... Pričaku-jejo vas, — mu je zašepetala sobarica.

Hrepeneče? Hrepeneče.

Zadovoljno se je nasmeš-nil in jo vsčujmil v lice.

Stopil je na prag in naglo odgrnil portijero.

Ležala je na divanu — ka-kor reka, čisto modra, drhte-ča v solcu. Samo roke — sa-mo roke pomočiti v njo.

Njene nežne roke so se iz-tegnile nalik kačama izpod čr-nih las proti njemu... Čakala sem vas... mojster.

Njegove pesmi so ležale na toaletni mizici kraj divana. Stisnjene ustnice niso mogle kljubovati smehljaju.

Dolgočasim se, strašno se dolgočasim — povejte mi

kaj lepega — pesnice.

Ljubim vas, — je vzklik-nil in pokleknil pred njo.

Pi, kako obrabljena, je ta fraza! — je dejala zaničljivo

Isto pravi moj vrtnar ku-larici vsak dan petkrat, ko prežvekuje v kuhinji mastne ostanke. Ali ne znate nič dru-gega povedati? Saj ste pes-nik.

Ah, ali hočete slišati glas angela, ki odpušča grehe in kliče nazaj v raj?

No, kar na dan z besedo!

Torej, dovolite mojim ustnicam dotakniti se vašega krila, da postanem tako vitez, ki vas privede pred rajska vrata in vam pokaže vso lepo-to, vse tajne in tuskulum raja. Svojo kraljico privede na rde-če poljane maka, njeno kri iz-premeni v rujno vino in bogo-vom doprinese žrtve. Udari na nevidne strune in divna muzi-ka bo spremljala obrede. Naj-krasnejše vizije se bodo vrsti-le pred žrtvenikom, bakhantke bodo pesale najrazzudanejše plese in favni se vam bodo kla-njali. V kristalni vodi se bo-ste kopali in z dišavami nama-žete svoje telo, kajti biti kra-ljica srca pomeni biti kraljica vseh kraljic. Oblečete prekra-sna oblačila — oblačila žen-ske. Vaš stigma zažari kot svečan ogenj in kronani boste z ne-smrtnostjo Mater dolore.

Povesil je glavo, kakor da bi se hotel pokloniti besedam, ki jih je izgovoril.

Njegovi lasje, redki kakor jesenska trava, ki jo polom veter, so odkrivali rjavkasto lobanjo.

Mimogrede se je ozrla na njegovo oskubeno glavo in ja-nice na licih so se ji znatno poglobile.

Ko vas divna muzika o-mami, vas dam položiti na svilene blazine in nimfe pokli-čem, da ovijejo s tanci in va-se telo. Pahljače iz najkras-nejšega pavjega perja bodo lila-dile vašo glavo. Eolovo harfo pustim zapeti in najkrasnejše sanje privabim —

Oprostite, mojster, da sem tako radovedna. — Ali so bile že na Cezarjevem dvoru bakhante, nimfe in favni? — je vprašala in se ozrla na nje- (Nadaljevanje na 4. strani.)

KROMPIR IN PROTIN

Znani kodamjski zdravnik dr. Hindhede je prišel po mno-gih poskusih do prepričanja, da ima krompir med vsemi ži-

Najbolj prijeten urejevalec zaprtja

"Cicero, III, 15. januarja. — Cu-til sem se začelnega in nervoznega, kar je v mojem poklicu zelo nevar-no. Moj prijatelj mi je priporočil

TRINERJEVO GRENKO VINO

In prepričan sem se, da ni samo zelo uspešno, pač pa tudi zelo prijeto za piti. Pri njem bom ostal. Vaš B. P." Trinerjevo Grenko VINO je najboljši urejevalec zaprtja in drugih neprilik, ki so v zvezi z njim, naprimer plinov, slabega teka, neprehrane, glavobola, nespčnosti, nervoznosti in splošne utrujenosti. V dnevih flu je prva stvar, za katero morate skrbeti, odprto čre-vesje. Pri vseh lekarnarjih, Jos. Triner Corp., 1333 S. Ashland Ave., Chi-cago, Ill. Poskusite ga takoj!

(Adv.)

vili največjo sposobnost za od-pravo sečne kisline, ki ima pri protinu tolikšno vlogo. Sledi-ta Grahomov kruh in sadje, morda je priporočljiv tudi majhen dodatek mleka. Zdrav-ljenje s krompirjevo-krušno-sodno dieto je poceni in učin-kovito.

Hindhede pravi, da je mor-da izvrsten pripomoček zoper protin tudi voda, v kateri se je krompir kuhaj. Že dolgo jo pijejo v ta namen. Ugovor, da je krompir težko prebavljiv, zavrača danski zdravnik s tem, da ga običajno pač ne prežve-čemo zadosti, in priporoča, da ga na krožniku vedno zmečka-mo z vilicami. To ni posebno elegantno, toda zdravje velja več nego takšna pravila.

ŽE 124 LET PIJE VODKO

Povsem nov recept, po kate-rem se da premagati starost in smrt, je dal nemški etno-grafski ekspediciji ruski mu-žik Mihail Postnov, živeč v okolici mesta Habarovska. Po zatrejevanju nemške ekspedici-je je praznoval Postnov 19. ja-nuarja 136. rojstni dan. Nem-cem je pravil, da hodi vsako jutro sam brez palice v dober kilometer oddaljeno krmo, kjer si navdušeno pogreje že-loodce s kozarčkom vodke in ves dan se imenitno počuti. Mož pravi, da se mora samo vodki zahvaliti za svoje trdno zdravje in izredno dolgo živ-ljenje.

Vodko je začel piti ruski Me-tuzalem pred 124 leti v dokaj čudnih razmerah. Takrat je ži-vel pri očetu, nižjem uradniku v Moskvi. V hiši, kjer so sta-novali, je izbruhnil ponoči po-žar in mladi Mihail je moral v mrazu bežati k sorodnikom. Tam so mu dali vodke, da bi se pogrel in od tistega časa je ostal iz hvaležnosti zvest vod-ki, ki ga je v oni strašni noči tako prijetno pogrela. V dokaz je pokazal nemškim učencem policijsko potrdilo iz leta 1812, kjer je rečeno, da je sin urad-nika carske uprave v Moskvi.

Varočite se na "GLAS NARODA" največji slovenski dnevnik v Združenih državah

DVE SIROTI Spisal A. D. ENNERY

Poglavar je sedel sredi čete, okrog njega pa vojašaki. Okrog vojščakov so se tiščali mladi Siouxi.

Rabusson se je bil previdno priplazil prav blizu taborišča. Naenkrat se je pa prijel za grlo, da je zadržal krik, ki bi se mu bil sicer izvil iz njega.

Sredi kroga sta se bila baš vzravnala dva Indijanca in potegnila za seboj pred pogla-varja ujeta ženo.

Ujetnica — o tem Rabusson ni mogel niti dvomiti, — je imela na sebi evropsko obleko. Dolgi lasje so ji valovili čez ramena. Rabusson je opazil, da stopa pogumno, svesta si usode, ki jo čaka.

Videč pred seboj rojakinjo, ki naj bi postala sužnja poglavarja Siuoxov, se je Rabusson zdrzil.

Prva njegova misel je bila, kako rešiti ne-srečno ženo.

Če bi bil poslušal samo svoj pogum in svoj gnev, bi bil takoj navalil na Indijance ne glede na to, da je bil skoraj brez orožja in sam, tako, da bi bil po kratkem, brezupnem boju ne-dvomno podlegel.

Toda to bi bila nepotrebna žrtve. In pomi-slil je, da bo bolje počakati, da bi se mu nudi-la ugodna prilika, ko bi lahko z vero v uspeh poskusil rešiti ubogo ujetnico.

Dotlej Rabusson ni mogel videti obraza mla-de žene, ker je bila obrnjena k njemu z hrbtom.

Ko sta jo pa Indijanca privlekla pred pog-lavarja, se je začela obupno braniti.

V kratkem boju se je napol obrnila in poka-zala v grmovju skritemu Rabussonu obraz.

To pot se je Rabusson na vso moč stisnil za grlo, da bi ne kriknil.

Spoznal je ujetnico —

Bila je žena, ki se je bil nekoč blazno zalju-bil v njo, ki ga je bila ljubezen do nje poglana iz francoske vojske, iz mirnega življenje v ko-loniji, v divjijo prerijo.

Bila je žena poročnika d'Ouellesa!

Bila je Marjana!...

V hipu, ko je po čudnem naključju zopet sre-čal njo, ki jo je še vedno tako vroče ljubil in ki ni upal, da jo bo še kdaj videl, je Rabusson za-čutil, da se ves trese.

Po prvem navalu jeze, ki mu je pogljal vso kri v glavo, so mu pritegle soze iz oči.

Vse, kar je bil pretrpel od prvega dne, ko je spoznal, da je njegova ljubezen zaman, vse prečute noči, polne obupa in neutošenega hre-penjenja, vse muke bridkih spominov, vse to se je hipoma razblinilo v nič.

V duši nesrečnega Rabussona je ostalo sa-mo silno hrepenenje osvoboditi ujetnico ter po-stati njen rešitelj in suženj obenem.

Z veseljem bi ji bil žrtvoval svoje življenje. In morda bi mu skrb in udanost priboril to, na na kar se je bal celo misliti: Marjanino ljube-zen.

Kar so mu zarobile po glavi težke misli.

Kako je mogla priti Marjana v ta kraj, ta-ko daleč od Louisiane? Kako je prišla v roke Indijancem? Kaj se je zgodilo s poročnikom d'Ouellesom?

In v bujni domišljiji je prišlo bivšemu ser-žantu na misel, da je morda poročnik, Marja-nin mož, že mrtev.

Če bi se mu torej posrečilo osvoboditi uje-tnico, bi lahko ubogo ženo osrečil. Tako bi se mu izplnile vse vroče želje; ki jih je bil že dav-no pokopal, v neizmerni sreči bi našel uteho in bogato plačilo za vse trpljenje.

In priletni mož je zasanjal o veliki sreči kot da je še petošolec. Toda treba je bilo opustiti sanjarjenje. In Rabusson je čutil, kako se v njem znova prebuja sila, odločnost in pogum.

Dogodki v indijanskem taborišču so pa šli svojo pot. Marjana se je bilo posrečilo iztrga-ti se iz rok, ki so jo krepko držale, in planiti pred poglavarja.

Podleži! — je zaklicala ponosno dvigne-ne glave in žarečih oči, kakor da bi jo mogli Indijanci razumeti. — Podleži in strahopetci so vsi ti možje, možje, ki napadajo slabotno že-no... In podlež je poglavar, ki jih vodi... In zdaj ko ste me zavlekli tu sem, kjer me čaka-jo vse muke in najbrž tudi smrt v vaših rokah,

bi rada vedela, kaj nameravate storiti z menoj vi, ki ste poglavar teh podležev.

Te besede je izgovorila z največjim zaniče-vanjem.

Poglavar se je zarežal in pokazal bele zob-e; njegov obraz je spominjal tisti hip na divjo zver.

Potem je pa dvignil roko in pomigal ujetni-ci, naj pride k njemu.

Marjana se je znova vzravnala:

Kaj ste storili z mojim možem? — je za-kričala vsa obupana. — Če ste ga ubili, nočem več živeti brez njega. — Če je pa živ, zakaj naju ne pustite skupaj... Združena sva bila za vse življenje. Pustite naju združena tudi v smrti!...

Rabusson je dobro slišal vse, kar je kričala nesrečna žena. Vsa kri mu je pritismila k sren. Torej tudi poročnika so Indijanci ujeli! Tista, ki je o nji upal, da je že prosta vseh vezi pre-teklosti, je prosila Indijance, naj se je usmi-lijo, da bo umrla skupaj s svojim možem.

Rabusson je čutil, kako ga obhaja divja je-za. Strašna mržnja in želja po osveti ga je pre-zvela.

Srečati se mora z možem, ki so ga bili ujeli Siouxi. To je bil sovražnik, ki je hotel obraču-nati z njim v odkritem boju.

In tisti hip je videl v mladi ženi plen, ki mu ne sme uiti.

Da, osvobodil jo. Iztrga jo Indijancem iz rok, pa če bi moral še tako dolgo zalezovati tolpo Siuoxov in čakati, da napoči ugoden trenutek.

Čakala ga je zelo težka naloga, ki je zahte-vala mnogo poguma, vztrajnosti in premet-nosti. Sile je hotel črpati iz svoje ljubezni in mržnje.

In dočim se je malo prej še komaj premago-val, da ni brez pomisleka planil na Indijance, je bil zdaj naenkrat skrajno previden in po-trpežljiv.

Mar ni vedel, da bo poglavar pogubil ujetni-co? Kaj ni dobro poznal teh Indijancev, mar ni točno vedel, kakšno usodo pripravljajo beli ženi, ki naj bi se nad njenim krasnim telesom naslajal njihov poglavar?

Ne! Rabusson je odklanjal zdaj vsako mi-sel, da bi umrl ob strani ljubljene žene.

Hotel je živeti v njo. In pri misli, da se je polastil žive in uide z njo vsem nevarnostim, je bil sposoben največje odločnosti in sile.

Njegov sklep je bil zelo nagel. Ni mogel več ostati miren gledalec dogodkov, ki bi se morali odigrati v indijanskem taborišču.

Najprej si je moral preskrbeti strelivo. In imel ni drugega sredstva nego napasti najbli-žjega, na straži stoječega Siouxa, ki bi pa mo-ral biti čim bolj oddaljen od taborišča.

Vedel je, da najde na robu gozda več na straži stoječih Indijancev.

Vsaka straža je imela karabinko in naboje, kajti Angleži so dobro oborožili Indijance, ki so jim zvesto služili.

In tako je Rabusson počasi splazil od tabo-rišča. Plazil se je po vseh štirih in zelo pre-vidno proti robu gozda.

Kar je zagledal mladega Indijanca, stoječ-ega nepremično med dvema drevcesoma, ki sta ga zakrivali od dveh strani.

(Dalje prihodnjič.)

NAZAJ V PREMOGOROV

Premogarki Idi Mae Stuhl so pred nekaj meseci oblasti pre-povedale delati v premogovni ku. Pozneje je bila pa prepo-ved preklicana, in Ida se je vsa zadovoljna vrnila v pre-mogovnik pri Cadiz, Ohio.

ZA KRATEK ČAS IN ZABAVO

NASLEDNJE KNJIGE TOPLO PRIPOROČAMO LJUBITELJEM ZDRAVEGA HUMORJA

- SLOVENSKI ŠALJIVEC. 90 strani. Cena 40
GODČEVSKI KATEKIZEM. 61 strani. Cena 25
HUMORESKE IN GROTESKE. 180 strani. Cena 30
SPAKE IN SATIRE. 150 strani. Cena 30
TIE ZA FRONTO. 150 strani. Cena 70
TRENUTEK ODDIHA
(Knjiga vsebuje tudi šaligr "Vse naše").
180 strani. Cena 50
VESELE POVESTI. 79 strani. Cena 35
ZENINI NAŠE KOPNELE. 111 strani. Cena 45
PO STRANI KLOBUK. 159 strani. Cena 50
PREDRŽANI, PREŠERN IN DRUGI SVET-NIKI V GRAMOFONU. 118 strani. Cena 25
DOMAČE ŽIVALI. 72 strani. Cena 30
12 KRATKOČASNIH ZGODBIC. 72 str. Cena 25
TOKRAJ IN ONKRAJ SOTLE. 67 strani. Cena 30
TE KNJIGE LAHKO NAROČITE PRI:

KNJIGARNA "GLAS NARODA" 216 WEST 184th STREET NEW YORK, N. Y.

NAZANILLO IN ZARVALA Z žalostnim srecem naznanjam prijateljem in znancem tužno vest, da je dne 9. februarja 1935 zavedno zatisnila svoje trudne oči moja nadve ljubljena in nepozabljena soproga MARY FLANDER Pokopana je bila dne 12. februarja po katoliških obredih na pokopa-lišču v Penn. Pa. v Ameriki je bivala nad 30 let. Na tem mestu se lepo zahvalim vsem onim, ki so jo posetili ob mrtvaškem odru in se udeležili pogreba. Lepa hvala Mr. in Mrs. Fland-er v Yukon, Pa., za poklonjene cvetlice in vso iskazano pomoč. Hva-la tudi Mr. in Mrs. Jenc iz Yukon, Pa., za cvetlice in udeležbo pri pogrebu. Hvala družini Trost in Local Union v Rillton, Pa., za cvetli-ce. Pokojnico priporočamo v blag spomin. Žalujoči ostali: GEORGE FLANDER, soprog v Rillton Pa.; Družina PETERNELL v Musse, Pa.; LUCIA PETERNELL, sestra v starem kraju. Rillton, Pa., 18. februarja.

Ljubiteljem leposlovja Cenik knjig vsebuje mnogo le-pih romanov slovenskih in tu-jih pisateljev. Preglejte cenik in v njem boste našli knjigo, ki vas bo zanimala. Cene so zelo zmerne. Knjigarna "Glas Naroda"

SAMOSTANSKI LOVEC

(ROMAN IZ 14. STOLETJA)

ZA "GLAS NARODA" PRIREDIL I. H.

33

— Ne boš dolgo čakala, mucka! Samo pazi, pride eden za drugim! Mati in jaz, in — Ne, imena svojega sinčka ne spravi skozi ustnice.

Ko se obrne od groba in vzame prazno desko pod pazduho, se potočita dve debeli solzi po njegovi bradi.

Noče iti čez trg; tam je bilo preveč ljudi. Po ovinku poišče hišo slikarja. Mojstra najde doma.

— Napiši mi ime na desko! — mu pravi.

— Ali ti je kdo umrl!

— Otrok. Marija ji je bilo ime. Napravi samo lepo! Rdeče in modro. In naslikaj spodaj tudi križ! Bom plačal. V eni uri se vrnem po desko.

Od tu odide Wolfrat k samostanskemu oskrbniku. Gospoda Šlutmana najde v pondeljskem razpoloženju. To je bilo od vseh oskrbnikovih razpoloženj najslabše. Kajti v nedeljo, poileg tega še velik praznik, je imel gospod Šlutman navado dalje kot običajno ostati v samostanski kleti; tem ostrejša pa je bil naslednje jutro nabrušen jezik gospe Cecilije; in ker večji ogenj napravi večjo vročino, je bilo razumljivo, da je gospod Šlutman ob takih pondeljkih jutrih v svoji pisarni gospodaril kot vremenski žarek, ki ne najde poti iz oblakov, temveč se vedno bliska in grmi, ne da bi se popolnoma razgnal.

Ko stopi Wolfrat čez prag, se vrže gospod Šlutman nadenj s ploho zmerjavajočih besed, kot gorski potok s svojo vodo čez potrpežljivo skalo. Wolfrat stoji mirno in tiho; nekaj časa trpi, da gre nevilta preko njega. Nato pa, ko se gospod Šlutman enkrat oddalje, pravi:

— Kaj se mučite s tem kričanjem, gospod oskrbnik? Slišim tudi, ako tudi meh malo manj pritiskate.

Začuden nad temi drznimi besedami je gospoda Šlutmana skoro izpremenilo v kamen; njegov rdeči obraz je postal še bolj rdeč; pesti dvigne kvišku, z naglimi koraki premeri sobo ter zagrmí:

— Ali je že bilo kdaj kaj takega v celem krščanstvu? Kako se upa ta človek govoriti z menoj! Tak strupen gobec! O! Ho-ho! Ja, oskrbnik, naj bi prijazen govoril! S takim človekom, ki ne zna drugega, kot mešati sol! Ali blagovolji, želi, zapoveduje vaša milost? Ali se naj še po trebuhu plazim pred takim človekom, ki še ne more plačati stanovanja?

Iz Wolfratovih oči švigne temen pogled.

— Kdo pravi to, gospod oskrbnik? Prinesel sem najemnino!

Gospod Šlutman je skoro padel vznak.

— Ti si prinesel najemnino? Ti? — Hropeč stegne pest v zrak, kot bi ga hotel podreti, kot napadalni kozel trdnjavski zid. — Kdo ti je rekel prinesiti najemnino? Ako ima naš velečastiti gospod proš toliko dobrote in nebeškega usmiljenja, da pravi: naj pogledam, ako je ta Wolfrat igravec ali pijanec — in to nisi, in dober delavec si tudi, tedaj miš ne odgrizne nobene niti! Bog me kaznuj! In ker je resnica, zato pravi njegova strogost, gospod Henrik iz Inzinga, moj najmilostljivejši gospod proš, da je temu Wolfratu najemnina za letos odpuščena! — Gospod Šlutmanu poide sapa.

— Najemnina? Odpuščena? — jeclja Wolfrat. Prebledi in omahuje, kot bi se ga polotila omotica.

— In sedaj mi prinese najemnino! Prinese, prinese! — Gospod Šlutman vije roke, kot bi objokoval razdejanje Jeruzalema. In zopet obrnivši se k Wolfratu, zakriči nad njim: — Od kod pa imaš denar?

— Dobil sem ga, ker sem ga moral! — odgovori Wolfrat, vzravnan, s hripavim glasom. — Od kod ga imam, vas nič ne briga. Vam ni treba plačati. Če pa vas že muči radovednost: Eggebauer mi ga je posodil.

— Eggebauer? Posodil!

— Ker sem v soboto ponoči nesel njegovega lesenega Boga na njegovo planino v "Rdečini".

Glasno in počasi izgovarja Wolfrat te besede.

— Onega težkega Boga? Ponoči? In zato ti je denar posodil?

— In ker je mogoče mislil, da boste dobili še slabšega sosedo na glavo, kadar me spodite iz hiše.

— Hudič te podi iz hiše! Ne jaz! — grmi gospod Šlutman. — Ali sem zna, ki bruha ogenj, in žre kamenje! Na mestu mi sedaj izgineš! Glej da greš k ženi in otroku! In temu umazanemu boš dal denar nazaj, do zadnjega vinarja! Apage!

Šlutman skuša Wolfrata zgrabiti za vrat, da bi ga vrgel skozi vrata. Toda Wolfrat prime oskrbnikovo roko z železno roko.

Sedaj imam denar in sedaj hočem tudi plačati. Od nikogar ne maram nobenega daru, najmahj pa od samostana! — Stopi k mizi in odšteje osem šilingov po vrsti na mizo; vsakega pritisne s palem, da zazveni in brni.

— Prokleta, ali ne bom gospodar niti v svoji sobi? — kriči gospod Šlutman, čegar rdeči nos postane moder in se napne kot jeklo v ognju. — Ali ne boš takoj napravil, kar ti rečem? Ali ne boš takoj spravil denarja? Ali hočeš takoj iti? — Pri vsakem "boš" je udaril s pestjo po mizi, da je posoda odskakovala kot dekleta na plesu. — In če že hoče Eggebauer svoj denar metati skozi okno, ga obdrži sam in ga porabi za svojega bolnega otroka. Samostan ga ne potrebuje!

— Tudi moj otrok ne več!

— Tvoj otrok je zopet zdrav!

— Nobena žila ga več ne boli. Črni padar mu je pomagal, padar revnih ljudi. In zastoj, gospod oskrbnik, popolnoma zastoj! Vedno ima čas in ponoči nikdar ne spi, kadar kdo vpije po njem. In če imate kdaj kaj časa, gospod oskrbnik, vzemite iz omare knjigo, kjer so zapisani ljudje, in napravite debelo érto, kjer je zapisano imo mojega otroka. Polzer Marija!

Wolfrat se brez pozdrava obrne k vratom.

— Polzer! Za božjo voljo! — jeclja gospod Šlutman. — Polzer! Hej! Polzer!

(Dalje prihodnjic.)

IŠČEJO SE —

Prosijo se spodaj navedene osebe, da se javijo. Tisti naši naseljenci, ki bi vedeli dati kakve informacije o iskanih, se naprošajo, da pišejo na:

Slave Trošt,

Commissioner of Emigration,
Royal Yugoslav Consulate
General,
1819 Broadway,
New York, N. Y.

Anič Matilda in njeni otroci Josipa, Rudolf, Marija in Anton, kateri so se izselili leta 1904. Zadnjič so se javili z naslova: Scot St., Joliet, Ill., leta 1907.

Balič Ivan, rojen 1883; izselil se je leta 1913; javil se je svoji obitelji zadnjič leta 1929 z naslova: B. N. 62 Westland, Washington C. Pa.

Csorvenka Frank iz Madžarske; njegova adresa: 35 High Frequency Laboratory, Monroe St., Passaic, N. J.

Crlejak Marija in Viktorija, rodod iz Daruvara, v Ameriki že 25 let.

Cufer Gustav, zadnji naslov: 435 E. 16. St., New York, N. Y.

Dolene Mary, zadnjič se je javila v decembru l. 1919 iz Clevelanda, O.

Doltar Anton, rojen 1863 v Gradcu, obč. Črnomelj, Dravska banovina; v Ameriki od leta 1893.

Drechsler Sali, sin Henrika, rojen v Sarajevu, živi nekje v Brooklynu, N. Y.

Grabar Ivan (John), rojen 1887, javil se je 1928 iz mesta Mickleys, R. D., Allenton, Lehigh, Pa.

Hip Anon, stara 45 let; zaposlena kot bolniška sestra v New Yorku; njena zadnja adresa: 51 W. 90 St., New York, N. Y.

Hočevan Anton in Jože iz Poljčan, št. 6, zadnjič se je javil iz Clevelanda, O. leta 1919.

Imprič Nikola iz Desprimci, št. 6, občina Brezovica; misli se, da je umrl l. 1918 ali 1919 v Mercer, Pa.

Kasunič Franjo iz Duge Gore.

Karlo Josip iz Klanjca ali Tuhlja v Zagorju; v Ameriko je odšel pred 26 leti, zadnjič se je oglašil leta 1917; izselil se je v vasi Blato, občina Stupnik.

Kockarevič Milan (Mike Kortz) iz Vel. Redanci.

Kopriva Frank iz Bebrovena, občina Petrovina, star 46 let; prebival je v Johnstown, Pa.

Kovaček Jakob iz Sv. Petra (Ludbreg) srez Ludbreg, zadnji naslov: 803 W. Rayenave, Youngstown, Ohio. V Ameriko se je vrnil leta 1924.

Kness Rudolf Schmidt iz Serpenici, Goriško; zadnja adresa je bila nekje v Brooklynu, N. Y.

Lanc Marko (Lang), rodod iz Rume; leta 1913 je bil zaposlen v Clevelandu, O.

Lapčević Ilija iz Pogorja št. 42, srez Virginmost; leta 1932 se je javil z naslova: Box 31, McDonald, Ohio.

Likman Josip, Ljuba in Ivan Likman, iz Varaždinske Toplice.

Markovič Ivan iz Domašince, Dekanovae, Čakovec; zadnjič se je javil z naslova: Union Street 2, Luzerne, Pa.

Medjimorec Šimun iz Hlebine; v Ameriko je prišel pred 36 leti; zadnja adresa: Box 121, Landing, Pa.

Meničanin Radovan iz Goričke, št. 39, zadnji naslov: P. O. Box 142, Canton, Ohio.

Mikulan Pavao iz sela Botovo, št. 29; isti se je izselil v Ameriko okoli leta 1904; zadnjič se je javil z naslova: Box 195, Virginia, Minn.

Novak Josip iz Višnjegore, rojen 1890. Zadnji naslov: 22 Ido Avenue, Akron, O. Za časa svetovne vojne je služil v ameriški vojski.

Omahen Gašper, rojen leta 1896 v vasi Joh, št. 4, občina

JADRANJE PO LEDU

Na sliki vidite tri člane delavskega kluba v Moskvi, ki se vesele zimskega športa, jadrajoč po zamrznjeni reki.

Blagovica, srez Kamnik, Dravska banovina; zadnjič se je javil starišem iz Akron, O.

Seničar Franjo, rojen 1856 v Sv. Štefanu, srez Šmarje pri Jelšah, občina Teharje, Celje, Dravska banovina. V Ameriko se je izselil leta 1910. Zadnja adresa: Box 242, Strabane, Pa.

Sokič Nikola iz sela Orubica, br. 115, srez Gradišnica, v Ameriko se je izselil leta 1914. Zadnjič se je javil z naslova: Box 67, Elport, Pa.

Stanič Andro iz Dubrovnička; v Ameriki je že okoli 35 do 40 let.

Ugrinič Gaja iz Beograda; zadnjič se je javil leta 1913.

Vagner Anna in Vagner Jelisaveta, rojena 1883, Jelisaveta leta 1902; zadnjič so se javile iz Philadelphia, Pa.

Zilka Dušan iz Petrinje; zadnji naslov: 3525 Toronto, Ohio.

Zuber Josip iz Leskovec, br. 54, občina Rujevac, rojen leta 1895; zadnji naslov: Box 511, Columbus, Ohio.

SVOJEMU KRONANJU NI SMELA PRISOSTVOVATI

Ko je angleški kralj George III. leta 1810 zblaznel, je postal regent njegov najstarejši sin George. Waleski princ, bodoči kralj George IV., je živel burno življenje in da bi mogel plačati ogromne dolgove, je moral leta 1795 razdreti svojo tajno zakonsko zvezo z gospo Fitz Herbertovo in se oženiti s Karolino Braunschweig. Toda princ je sovražil svojo ženo in kmalu sta se ločila. Karolina je potovala po Franciji in Italiji, napolila se je tudi v Jeruzalem in povsod si je pridobivala simpatije s svojo ljubeznivostjo in radodarnostjo do revežev. Ko je leta 1820 kralj George III. umrl, se je vrnila Karolina v Anglijo, toda njen mož ji je ponudil 50 tisoč funtov šterlingov, če bi ostala v tujini. — Ne, — mu je odgovorila, — moj narod me ljubi in potrebuje.

In res jo je ljudstvo navdušeno pozdravljalo po londonskih ulicah, na kralja so pa kričali, čim se je pojavil: "Kje je tvoja žena?" Na dan kronanja se je pripeljala Karolina z navadnim vozom pred Westminsterko opatijo. Stopila je z voza blede, toda trdnih korakov je krenila k vratom opatije. Tam ji je pa gardni častnik zastavil pot. — Prostor za angleško kraljico! — je zaklical eden izmed kraljičinega spremstva. Častnik se je pa globoko priklonil in odgovoril: — Na kraljevo povelje Vaše Veličanstvo ne sme prisostvovati svojemu kronanju. — Kraljica Karolina po tej sramoti ne dolgo živela. Umrla je že čez mesec dni.

SEVERNE MIŠI NADLEGUJE JO LJUDI

Ruska postaja Maresali na polotoku Janalu v Karolijemskem morju je te dni obupno klicala na pomoč zaradi invazije polarnih miši. Te živalice so namreč napadle ljudska selišča v imenovanem kraju do 70. stopnje severne širine. Skoro v vseh človeških bivališčih so pregrizle stene hiš in skednjem in mišiče zaloge živil. Vsi obrambni ukrepi niso doslej izdali nič. Ljudje se v strahu pred škodljivimi glodalci umikajo za barikade iz pohištva, kar pa jim tuli ne pomaga. Ruske oblasti so poslale v ogrožene kraje letala z živili, da ne bodo prebivalci vsaj pomrli od lakote.

PESNIK IN URA

Nadaljevanje s 3. strani.

govo netopirju podobno kravalto.

Začudeno jo je pogledal.

— Glej, moj čevljev — je dejala in se škodoželjno nasmehnila. — Prijatelj, prosim.

Obul ji je atlasni čevljevček in poljubil nožico v svileni nogavici.

— Nadaljujte, — je dejala.

— Najkrasnejše sanje privabim in sam bom stal na strazi, dokler se vaše angelske oči ne odpro, da vani prinesem azur neba, na katerem bodo počivali.

— Sinjina z nebo? — je ponovila. — Ah, da, to obetajo ljubeki svojim ljubiciam.

— Obetajo! Ne. Ljubezena ne pozna ovir. Zapovedujte, gospa moja!

Se nekaj slabih udarcev in nastala je mučna tišina. Stariška, divno okrašena ura na toaletni mizici, se je ustavila. Prebledela je in sklenila roke, rekoč: Za boga, navijte uro, ta tišina je neznoša!

Ogledoval je mehanizem in obračal uro. Bela piretova glava na nihalu se je porgoljivo režala.

— Hitro, hitro, sicer me ta tišina zaduši.

In tudi njemu se je zdelo, da mu tišina stiska grlo. Pot mu je obliščalo čelo in roke so se mu nervozno tresle.

— Ta grozna tišina me ubije! Saj me vendar ljubite! — je vzkliznila.

Tišina je ustavila kri v žilah, vrtele je prizme v očeh in fonetično je sumelo v ušesih.

— Zblaznim...

Skočila je, mu iztrgala uro iz rok in začela sama iskati skrivnost mehanizma. Pritisnila je na gumb in ura je začela meriti čas. Se en pritisk in mehanizem je začel širiti zvok menuetne pesmi.

Dala mu je roko v poljube.

— Adieu, moj dragi. Imenitno ste me danes zabavali.

In odslovila ga je s smehljajem, ki ga je dobro razumel.

Tisti hip se je začel med zvoki menuetne pesmi zaničljiv pierrotov smeh.

Da, tudi stvari se včasih smeje.

27. februarja: Manhattan v Havre Rex v Genoa

1. marca: Majestic v Cebourg

6. marca: Albert Ballin v Hamburg President Harding v Havre

8. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen Westerland v Havre

9. marca: Paris v Havre Roma v Genoa

13. marca: Deutschland v Hamburg Washington v Havre

15. marca: Olympic v Cherbourg

16. marca: Champlain v Havre Conte di Savoia v Genoa

20. marca: Hamburg v Hamburg Vednam v Boulogne Pous Roosevelt v Havre

22. marca: Penland v Havre Majestic v Cherbourg

23. marca: Ile de France v Havre

27. marca: New York v Hamburg Saturnia v Trst Manhattan v Havre

29. marca: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen

30. marca: Paris v Havre Stuttgart v Hamburg Rex v Genoa

5. aprila: Olympic v Cherbourg Europa v Bremen

6. aprila: Champlain v Havre

10. aprila: Washington v Havre Bremen v Bremen

12. aprila: Majestic v Cherbourg

13. aprila: Ile de France v Havre Conte di Savoia v Genoa

19. aprila: Berengaria v Cherbourg Bremen v Bremen

20. aprila: Roma v Trst Paris v Havre

24. aprila: Manhattan v Havre

26. aprila: Europa v Bremen Aquitania v Cherbourg

27. aprila: Lafayette v Havre Rex v Genoa

3. maja: Majestic v Cherbourg

4. maja: Champlain v Havre

8. maja: Washington v Havre Berengaria v Cherbourg

10. maja: Bremen v Bremen

11. maja: Paris v Havre Conte di Savoia v Genoa

15. maja: Aquitania v Cherbourg

17. maja: Europa v Bremen Saturnia v Trst

18. maja: Ile de France v Havre

22. maja: Majestic v Cherbourg Manhattan v Havre

25. maja: Champlain v Havre Rex v Genoa

28. maja: Bremen v Bremen

29. maja: Berengaria v Cherbourg

SLOVENIC PUBLISHING CO.
TRAVEL BUREAU
216 WEST 18th STREET NEW YORK, N. Y.
PIŠITE NAM ZA CENE VOZNIH LISTOV, REZERVACIJO KABIN, IN POJASNILA ZA POTOVANJE

SLOVENSKO-AMERIKANSKI

KOLENDAR

ZA LETO 1935

160 STRANI ZANIMIVEGA ČTIVA, SLIK, POUKA
IN NASVETOV JE VREDNO ZA VSAKEGA

50 CENTOV

Naročite ga danes.

Slovenic Publishing Company

216 West 18th Street

New York, N. Y.